

**Баграж авыл жирлеге Советы
Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы**

КАРАР

№ 142

27.03.2019 ел

**Татарстан Республикасы Зэй
муниципаль районы Баграж авыл жирлеге
жирле үзидарэ органнарының законга
һәм муниципаль норматив хокукый
актларына үзгәрешләр кертү
мониторингын үткәрү турында нигезләмә**

Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Баграж авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары эшчәнлеген камилләштерү максатларында Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Баграж авыл жирлеге жирле үзидарэ органнары тарафыннан кабул ителгән (чыгарылган) норматив хокукый актларга һәм аларның муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү буенча Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Баграж авыл жирлеге Уставы нигезендә, Татарстан Республикасы Зэй муниципаль район Баграж авыл жирлеге Советы

КАРАР ИТТЕ:

1. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Баграж авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарының законнарга һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингын үткәрү турындагы нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Багражавыл жирлеге жирле үзидарэ органнарына:
 - 2.1. Уз нормаларын ижат итү эшчәнлегендә әлеге карарның 1 пункты белән расланган Нигезләмәгә таянып эш итәргә;
 - 2.2. Күрсәтелгән Нигезләмәнең үтәлеше өчен җаваплы затларны билгеләргә;
 - 2.3. Җаваплы затлар итеп билгеләнгән муниципаль хезмәткәрләрнең вазыйфай күрсәтмәләренә тиешле үзгәрешләр кертергә.
3. Әлеге карарны «Татарстан Республикасы хокукый мәгълүмат рәсми порталында» (PRAVO.TATARSTAN.RU) һәм Зэй муниципаль районының Баграж авыл жирлеге рәсми сайтында урнаштырырга.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үзем артыннан калдырам.
5. Әлеге карар рәсми басылып чыккан көненнән ун көн узгач үз көченә керә.

Совет Рәисе

П.Н.Минеев

**Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы
Баграж авыл жирлеге жирле үзидарэ органнарының законнарына
һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү
мониторингын үткәрү турында нигезләмә**

I. Гомуми нигезләмәләр

1. Татарстан Республикасы Зэй муниципаль районы Баграж авыл жирлеге

жирле үзидарэ органнарының законга һәм муниципаль норматив хокукый актларына үзгәрешләр кертү мониторингы (алга таба – мониторинг, муниципаль актлар, жирле үзидарэ органнары) үз вәкаләтләре чикләрендә жирле үзидарэ органнары тарафыннан гамәлгә ашырыла торган системалы, комплекслы һәм планлы эшчәнлекне, кабул итү (чыгару), муниципаль актларны үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану өчен мәгълүмат жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләү буенча эшчәнлекне күздә тоту.

2. Мониторинг жирле үзидарэ органнары тарафыннан үткәрелә.

3. Жирле үзидарэ органнары мониторинг үткәргәндә Зэй муниципаль районы Советы, Зэй муниципаль районы Башкарма Комитеты юридик хезмәте һәм муниципаль берәмлекнең башка жирле үзидарэ органнары белән хезмәттәшлек итәләр.

4. Жирле үзидарэ органнарында мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар билгеләнә.

5. Мониторинг үткәрүнең максатлары булып торалар:

федераль һәм республика законнарына туры китерү максатларында муниципаль актларны кабул итү, үзгәртү һәм аларның үз көчләрен югалтуын тану ихтыяжларын ачыклау;

муниципаль актларда коллизияләрне, каршылыкларны, пробелларны бетерү, хокукый җайга салуда кабатлау;

жирле үзидарэ органнарының норматив хокукый базасын системалаштыруны тәмин итү;

муниципаль актларда коррупциячел факторларны ачыклау;

муниципаль актларның яисә аларның аерым нигезләмәләренең (нормаларның) гамәлдә файдаланмаган (актуальлеген югалткан) яисә алмаштырылмаган нигезләмәләрен ачыклау);

хокук куллану нәтижәләлеген арттыру; муниципаль актларны гамәлгә ашыруның нәтижәләлеген киметүче факторларны ачыклау;

муниципаль актларның үтәлешенә жирле үзидарэ органнарының тиешле бүлекчәләре тарафыннан контрольне гамәлгә ашыруга булышлык күрсәтү;

нормалар чыгару процессын камилләштерү буенча тәкъдимнәр эшләү.

6. Мониторинг түбәндәге үзгәрешләргә жыю, гомумиләштерү, анализлау һәм бәяләүне үз эченә ала:

федераль конституциячел законнар, федераль законнар, Россия Федерациясенең башка закон актлары;

Россия Федерациясе Президенты указлары, Россия Федерациясе Хөкүмәте карарлары, федераль башкарма хакимият органнарының норматив хокукый актлары, федераль дәрәжәдәге башка законга кагылышлы норматив хокукый актлар;

Татарстан Республикасы законнары һәм башка норматив хокукый актлары;

Татарстан Республикасы Зәй муниципаль районы Багражавыл жирлеген Уставы, муниципаль актлар.

7. Мониторинг үткәрүнең нигезләре булып түбәндәгеләр тора:

федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертү;

хокукый жайга салу өлкәсендә муниципаль актларны куллануны анализлау;

прокуратура органнары мәгълүматы;

муниципаль актларны камилләштерү яки кимчеләкләргә турында массакуләм мәгълүмат чаралары мәгълүматы;

гражданнарның, юридик затларның, шул исәптән иҗтимагый, фәнни, хокук саклау һәм башка оешмаларның, шәхси эшкуарларның, дәүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләргә вәкилләкле органнары депутатларының муниципаль актларның камил булмавы турында мөрәҗәгатьләргә, шул исәптән түбәндәге мөрәҗәгатьләр:

Татарстан Республикасы Юстиция министрлыгы тарафыннан Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары Регистрына кертелгән муниципаль актларга карата үткәрелгән Хокукый экспертиза бәяләмәсе;

билгеләнгән тәртиптә вәкаләтле затлар тарафыннан эзерләнгән муниципаль актларга коррупциягә каршы экспертиза бәяләмәләргә;

жирле үзидарә органнары үткәрә торган конференцияләргә, семинарларның, гавами тыңлаулар, иҗтимагый фикер алышуларның һәм башка чараларның йомгаклау документлары.

II. Мониторинг үткәрү тәртібе

8. Жирле үзидарә органнары әлегә Нигезләмәнең 4 пунктында күрсәтелгән жаваплы затлар белән үзара бәйләнештә аларның компетенциясе мәсьәләләргә буенча мониторинг үткәрәләр.

Мониторинг үткәрү максатларында эшче төркемнәр төзелергә, киңәшмәләр, консультацияләр үткәрелергә, кирәкле мәгълүмат соратып алырга, Татарстан Республикасының башка муниципаль берәмлекләргә, Россия Федерациясе субъектлары тәҗрибәсе өйрәнелергә, башка эш формалары кулланылырга мөмкин.

9. Мониторинг түбөндөгөлөрнө анализлау аша башкарыла:
элегө Нигезлэмөнөң 6 пунктында күрсөтелгән актлар;
федераль, республика һәм муниципаль дәрәжәдәгө норматив хокукый
актларны дөгввалау эшләрө буенча суд актлары (суд практикасы) ;
прокурор актлары.

10. Мониторингны гамәлгә ашыру, жирле үзидарә органнарының
норматив базасын анализлау, шулай ук мониторинг йомгаклары буенча
үткөрөлгән нормалар ижәт итү эше нәтижәләрөн фиксацияләү максатларында
муниципаль берәмлекнең жирле үзидарә органнарында муниципаль
норматив хокукый актлар реестрлары оештыру һәм алып бару тәртибе
турында муниципаль берәмлекнең вәкиллекле органы карары нигезендә
башкарыла торган муниципаль норматив хокукый актлар реестрлары
файдаланыла.

11. Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимизацияләү өчен
мәгълүмат системаларының автоматлаштырылган сервислары кулланыла
(контрактлар, аларның операторлары белән килешүләр төзүгә бәйлө
күрсөтелгән мөмкинлекләр булганда):

"Консультант Плюс" әгълүмат системасында контрольга куелган закон
һәм башка норматив хокукый актларга үзгәрешләр турында мәгълүмат
керү "Консультант Плюс " мәгълүмат системасын хокукый жайга
салуның тиешле өлкәләрө буенча яңалыклар тасмалары мәгълүматы керү;

«Кодекс» мәгълүмат компаниясенөң «Региональ законнар аналитигы»
автоматлаштырылган мәгълүмат системасы муниципаль актларның законга
туры килмәвө турында мәгълүмат керү.

Мониторингны гамәлгә ашыру процессын оптимальләштерү
максатларында башка мәгълүмат системалары сервислары файдаланыла ала.

12. Муниципаль хокукый актларны кабул итүне (бастырып чыгаруны)
тәэмин итү, элегө Нигезлэмөнөң 9 пунктында күрсөтелгән анализ белән бергө
үз көчләрөн югалтуын (гамәлдән чыгаруны) тану өчен мониторинг гамәлгә
ашырганда түбөндөгө критерийлар буенча муниципаль актларны куллану
практикасы турында мәгълүмат гомумиләштерелә һәм бәйләнә:

көше һәм гражданның гарантияләнгән хокукларын, ирекләрөн һәм
законлы мәнфәгатләрөн үтәү;

муниципаль актларны кабул итү (бастырып чыгару) зарурлығы
билгеләнгән зур юридик көчкө ия норматив хокукый актлар булу;

муниципаль акт чыгарганда жирле үзидарә органы компетенциясенөң
чикләрөн үтәү;

муниципаль актта коррупциячел факторлар булу;

ижтимагый мөнәсәбәтләрнө хокукый жайга салуда тулылык;

хокук нормалары коллизиясө;

юридик-техник характердагы хаталар булу;

аны кулланганда муниципаль акт нигезлэмәләрөнөң мәгьнәсен бозу;

муниципаль хокукый актны кулланганда хокуксыз яисә нигезсөз
карарлар, гамәлләр (гамәл кылмау) булу;

норматив хокукый актларны куллану тәжрибәсө булу;

норматив хокукый актларны куллануның бертөрле практикасының булмавы;

муниципаль актны аңлату мәсьәләләре буенча гаризалар булу (саны) һәм эчтәлеге;

муниципаль акт белән җайга салынган мөнәсәбәтләргә бәйле рәвештә мөрәжәгать итүчеләрнең таләпләрен канәгатьләндерү (канәгатьләндерүдән баш тарту) турындагы закон көченә кергән суд актлары һәм аларны кабул итү нигезләре булу (саны).

13. Муниципаль актларга, жирле үзидарә органнары тарафыннан үзгәрешләр кертүгә китерә торган федераль һәм республика законнарына үзгәрешләр мониторингы нәтижәләре буенча ачыкланган очракта:

муниципаль актка үзгәрешләр кертү турында, муниципаль актның үз көчен югалтуын тану турында, яңа муниципаль акт кабул итү турында тиешле муниципаль актлар проектлары эшләнә;

муниципаль актларны күбрәк юридик көч актлары белән тәңгәлләштерүгә юнәлдерелгән башка чаралар күрелә.

14. Муниципаль актларны үзгәртү ихтыяжы тудыручы федераль һәм республика законнары актларына үзгәрешләр кертелгән очракта, мониторинг федераль яки республика актын чыгарганнан соң 30 көн эчендә үткәрелә.

Мониторинг үткәрүгә нигез булып гражданның, юридик затларның, шәхси эшкуарларның, дөүләт хакимияте органнарының, муниципаль берәмлекләренң вәкиллекле органнары депутатларының мөрәжәгатьләре торса, шулай ук прокуратура мәгълүматы, прокурор җавабы актларыннан тыш, мониторинг «Россия Федерациясе прокуратурасы турында» Федераль закон белән билгеләнгән срокларда карала торган карарлардан тыш, 30 көн эчендә гамәлгә ашырыла. Күрсәтелгән очракларда мониторинг үткәрү нәтижәләре турында мөрәжәгать итүче затка хәбәр ителә.

Федераль һәм республика законнары актларының ерак перспективада үз көченә керә торган үзгәрешләре ачыкланган очракта, жирле үзидарә органнарының норма чыгару эшчәнлегенә планнарына тиешле төзәтмәләр кертү турында тәкъдимнәр кертелә.

III. Мониторинг нәтижәләрен тормышка ашыру

15. Муниципаль акт проектын эшләү һәм мониторинг нәтижәләре буенча муниципаль акт кабул итү, әлеге нигезләмәнең 14 пункттындагы өченче абзацында күрсәтелгән очрактан тыш, федераль һәм (яисә) республика законнарының тиешле акты үзгәртелгән мизгелдән ике айдан да соңга калмыйча үткәрелә.

16. Мониторинг үткәрү өчен җаваплы затлар жирле үзидарә органнары җитәкчеләре алдында хисаптан соң килүче айның 5 числосыннан да соңга калмыйча мониторинг нәтижәләре турында хисап тоталар.

16.1. Мониторинг нәтижәләре турында хисап (мәгълүмат) карап торырга тиеш:

мониторинг үткәрү объекты турында мәгълүмат;

мониторинг башкаручылары турында мәгълүмат;
мониторинг үткәрү чоры турында мәгълүмат;
хокукый жайга салу предметының кыскача характеристикасы,
мониторинг үткәрү нигезләре.

16.2. Мониторинг нәтижеләре турында хисап (мәгълүмат)
түбәндәгеләрдән торырга мөмкин:

хокукый жайга салуның ачыкланган проблемалары турында мәгълүмат;
муниципаль актларга үзгәрешләр кертү һәм (яки) яңа муниципаль
актларны кабул итү, юкка чыгару зарурлыгы турында тәкъдимнәр;

тиешле хокукый мөнәсәбәтләр өлкәсендә хокукый жайга салуны
камилләштерүгә юнәлдерелгән мониторинг нәтижеләренә нигезләнган башка
нәтижеләр һәм тәкъдимнәр.

17. Мониторинг нәтижеләре буенча кабат кабул ителгән муниципаль
актлар Татарстан Республикасы муниципаль норматив хокукый актлары
регистрына законнар белән билгеләнгән тәртиптә һәм срокларда кертү өчен
жибәрелә.

Өлеге регистрга кертү өчен мониторинг нәтижеләре буенча
ачыкланган анда булмаган муниципаль актлар жибәрелә.

18. Мониторинг нәтижеләре буенча норма чыгару процессын
камилләштерү өчен тәкъдимнәр эзерләнергә мөмкин.

IV. Җаваплылык

19. Мониторинг үткәрү һәм хокукый ижат итү эшчәнлегенә өчен җаваплы
затлар мониторингны оештыру, шулай ук муниципаль актларны жирле
үзидарә органнарына караган тиешле хокукый жайга салу өлкәсендә
федераль һәм республика законнарына туры китерү өчен җаваплы затлар
шәхси (шул исәптән дисциплинар) яктан җавап бирәләр.

20. Тискәре нәтижеләргә, шул исәптән гражданнарга, юридик затларга,
жәмгыятькә һәм дәүләткә зыян китергән мониторинг нәтижеләре буенча га
мәлләр (гамәл кылмау) өчен законнар нигезендә жирле үзидарә органнары
житәкчеләре җаваплы.